

Institut za
javne financije

NEWSLETTER

doi: 10.3326/nlh.2024.7

Povremeno glasilo
Instituta za javne
financije

#07

Zagreb, kolovoz 2024.

Zagreb,
kolovoz 2024.

#07

NEWSLETTER

PRIKAZI RADOVA

3

Uvođenje vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti u
Hrvatskoj

Makroekonomija klimatskih promjena

Sagorijevanje na radnome mjestu hrvatskih
zaposlenika: uzroci i posljedice

Uloga obrazovanja u povećanju poslovne
uspješnosti u kontekstu ženskoga
poduzetništva

NAJAVE DOGAĐANJA

17

ODRŽANE KONFERENCIJE, PREDAVANJA, RADIONICE

18

PUBLIKACIJE INSTITUTA

20

Uvođenje vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti u Hrvatskoj

Pripremio: Branko Stanić

Provedena anketa među predstavnicima hrvatskih gradskih uprava pokazala je da 38 % ispitanika smatra da je u Hrvatskoj moguće uvođenje vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti, dok je 62 % skeptično da je ovakav oblik vlasti izvediv. Odgovori ispitanika upućuju na to da se novi sustav, čest u anglosaskim zemljama, u Hrvatskoj iz političkih razloga ne može uvesti. Autori su ispitali i povezanost između zadovoljstva postojećim sustavom i nekih političkih varijabli. Rezultati su pokazali da nedostatak političke neovisnosti gradske uprave kao i veći pritisak nadređenih u proračunskome procesu i zapošljavanju smanjuju zadovoljstvo ispitanika postojećim sustavom.

Lokalna samouprava u Hrvatskoj suočena je s kritikama zbog lošega upravljanja, manjka političke odgovornosti, niske razine sudjelovanja građana i niza korupcijskih skandala. Povjerenje hrvatskih građana u lokalnu vlast najniže je od svih zemalja EU-a, a po zadovoljstvu javnim uslugama Hrvatska je znatno ispod

prosjeaka EU-a. U takvome okruženju članovi predstavničkih i izvršnih tijela vlasti biraju se na neposrednim izborima, što predstavlja tzv. gradonačelničko-vijećnički oblik vlasti. U takvome obliku vlasti, gdje (grado)načelnik ima velike ovlasti, proces demokracije još je uvijek vrlo ograničen jer lokalni čelnici i dalje mogu donositi jednostrane, neprovjerene odluke u političke ili osobne svrhe, na račun javnoga dobra. Alternativni je oblik vlasti vijećničko-menadžerski, u kojemu, uz predstavnička i izvršna tijela, važnu ulogu ima i menadžer. Menadžera imenuje vijeće kako bi upravljao dnevnim poslovima lokalne zajednice i osiguravao učinkovito pružanje usluga. Takvi su menadžeri politički neovisni, iskusni, stručni i usmjereni na javni interes, a često se uvode da bi zamijenili i neke administrativne dužnosti (grado)načelnika.

S obzirom na navedene slabosti trenutnoga oblika vlasti, ali i prednosti alternativnoga, autori [Martina Pezer](#) i [Branko Stanić](#) iz Instituta za javne financije i [Thom Reilly](#) (Državno sveučilište u Arizoni) u istraživačkome radu „[The Adoption of Council-Manager Model of Governance in Croatia: An Exploratory Study](#)” (*State and Local Government Review*, 2024) provođenjem ankete istražili su spremnost hrvatskih gradskih službenika na usvajanje reformskoga modela upravljanja, odnosno vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti.

Istraživanje je provedeno u okviru [projekta Hrvatske zaklade za znanost](#) koristeći se podacima dobivenima iz ankete koja je poslana na sve hrvatske gradske uprave u listopadu i studenome 2022. Stopa odaziva bila je 48 %, odnosno 61 grad ispunio je anketu. Anketa se sastojala od 61 pitanja, većinom zatvorenoga tipa, a bilo je i otvorenih pitanja te pitanja ocjene s pomoću Likertove ljestvice. Pitanja su strukturirana unutar četiriju kategorija: (i)

sociodemografske, (ii) ocjene postojećega sustava lokalne samouprave, (iii) poznavanja i očekivanja od vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti i (iv) stavova prema uvođenju vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti i otvorenosti tome.

Kada je riječ o sociodemografskim obilježjima ispitanika, 72 % su žene, a 97 % ima završen sveučilišni magistarski studij ili njegov ekvivalent. Većina ispitanika ima 10 ili više godina radnoga iskustva. Na pitanje o političkoj orijentaciji, svrstali su se u politički neovisne (26 %), desne političke opcije (13 %), lijeve (8 %) i ostale (10 %), a 43 % ispitanika bilo je bez odgovora. Na pitanje koliko su zadovoljni načinom na koji se trenutno vodi gradska uprava, većina ispitanika izrazila je zadovoljstvo, pri čemu je njih 74 % izjavilo da su (vrlo) zadovoljni, 16 % ni zadovoljni ni nezadovoljni, dok je 10 % izjavilo da su nezadovoljni. Većina je ispitanika zadovoljna time kako se njihova gradska uprava brine o dostupnosti dokumenata (95 %) te o proračunskoj/fiskalnoj transparentnosti (91 %). Najmanje su zadovoljni administrativnom ažurnošću (20 %) i financijskom snagom svojega grada (18 % ispitanika vrlo je ili donekle nezadovoljno). Samo 13 % ispitanika upoznato je s vijećničko-menadžerskim oblikom vlasti. Kada su upitani o važnosti pojedinih obilježja ovoga oblika vlasti, ispitanici su najviše bodova dodijelili tome što su vještine i kvalifikacije ključna odrednica u procesu zapošljavanja zaposlenika te tome što je u ovome obliku vlasti uprava odvojena od politike (depolitizacija). Na pitanje je li u Hrvatskoj moguće uvođenje vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti, 38 % ispitanika odgovorilo je potvrdno, dok je 62 % skeptično da je ovakav oblik vlasti izvediv. Većina ispitanika smatra da trenutno političko okruženje sprečava razmatranje novoga oblika vlasti i da će se lokalni čelnici, koji su članovi trenutne političke

vladajuće stranke, opirati tome. Kao prednosti uvođenja novoga oblika vlasti ispitanici su naveli „veću profesionalnost i stručnost”, „neovisnost o politici”, „ostvarivanje dugoročnih ciljeva bez obzira na moguću četverogodišnju promjenu vlasti”, „više stabilnosti”, „jasniju odgovornost”. Kao prepreke uvođenju vijećničko-menadžerskoga oblika vlasti navode „političke utjecaje na državnoj razini”, „nerazumijevanje sustava” i „nedostatak političke volje”.

Budući da odgovori ispitanika upućuju na to da se novi sustav iz političkih razloga ne može uvesti, autori su ispitali povezanost između stavova prema uvođenju novoga sustava kao i zadovoljstva postojećim sustavom i nekih političkih varijabli. Rezultati su pokazali da nema značajne povezanosti između stavova prema uvođenju novoga sustava i političkih varijabli poput političke orijentacije (grado)načelnika i postojećih korupcijskih pritisaka. Međutim, utvrđeno je da nedostatak političke neovisnosti gradske uprave kao i veći pritisak nadređenih u proračunskome procesu i zapošljavanju smanjuju zadovoljstvo ispitanika postojećim sustavom.

Autori zaključuju da bi uvođenje vijećničko-menadžerskoga sustava upravljanja koji je apolitičniji, posebice u područjima raspodjele proračunskih sredstava i kadrovskih odluka, moglo otkloniti zabrinutosti ispitanika oko uplitanja politike u reformske odluke. U pokretanju narativa oko novoga sustava važnu ulogu imaju studiji i škole za javnu upravu te nevladine organizacije. Na takvim se mjestima i u takvome okruženju, uza suradnju s građanima, lokalnim vlastima i poslovnom zajednicom, mogu razvijati ideje oko uvođenja novoga sustava i kako bi se on mogao prilagoditi hrvatskoj političkoj kulturi.

Makroekonomija klimatskih promjena

Pripremila: **Leonarda Srdelić**

Jeste li znali da klimatske promjene donose najveći porast prosječne godišnje temperature u područjima poput Alpa, Dinare i Velebita? Također, blaže zime koje će uslijediti smanjit će potrebe za grijanjem tijekom zimskih mjeseci. Klimatske projekcije predviđaju i porast razine mora u cijeloj Europi, osim na sjeveru kod Švedske i Finske, gdje će se razina mora zapravo smanjiti. Ove i druge zanimljivosti istražene su spajajući klimatologiju s ekonomskom i financijskom analizom. Rad identificira hrvatske regije najizloženije klimatskim rizicima i ispituje kako klimatske promjene mogu redefinirati makroekonomske varijable.

Klima se na Zemlji oduvijek mijenjala oblikujući prirodni okoliš i živote ljudi te utječući na njihove ekonomske i društvene odnose. U posljednjih nekoliko stoljeća, osobito od početka industrijske revolucije, utjecaj je uzajaman – klima i dalje utječe na ljude, a ljudi sve više utječu na klimu i okoliš pokrećući proces povratnih veza. Cilj je rada **Leonarde Srdelić** (Institut za javne financije) „**Makroekonomija klimatskih promjena: Pregled klimatskih projekcija i utjecaja na gospodarstvo i financijski sustav Hrvatske**” (*Oeconomica Jadertina*, 2024.) pružiti detaljne informacije o klimatskim projekcijama i rizicima za Hrvatsku. Ovo se postiže

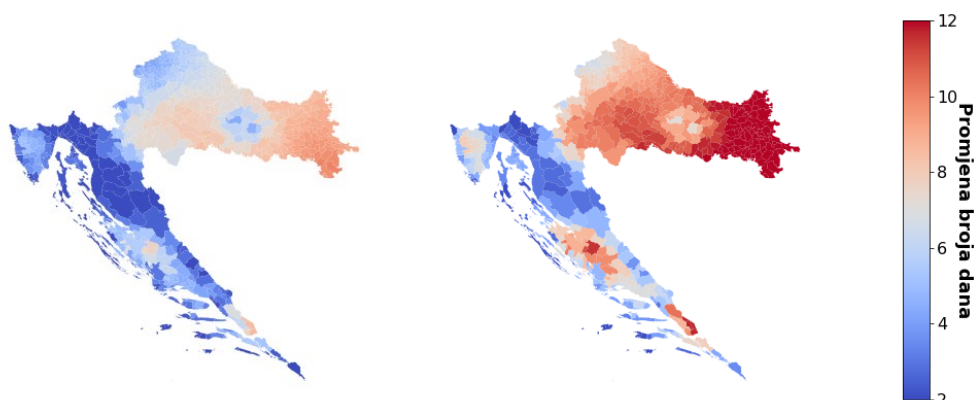
geoprostornom analizom klimatskih projekcija *Međuvladina panela za klimatske promjene (IPCC)* te podataka programa *Copernicus* i drugih izvora. Nadalje, rad pregledom relevantne literature analizira kanale s pomoću kojih klimatske promjene utječu na gospodarstvo i financijski sustav te nudi temelj za oblikovanje politika usmjerenih na smanjenje ranjivosti hrvatskoga gospodarstva i financijskoga sustava na klimatske promjene.

Klimatske projekcije preuzete su za umjereni (*Representative Concentration Pathways*, RCP 4.5) i pesimistični (RCP 8.5) klimatski scenarij za kratkoročno (2021. – 2040.), srednjoročno (2041. – 2060.) i dugoročno (2081. – 2100.) razdoblje. Analizirani pokazatelji uključuju srednju godišnju temperaturu, razinu mora, najnižu i najvišu dnevnu temperaturu, broj dana grijanja i hlađenja, suše, požare, poplave i klizišta. Primjerice, rezultati pokazuju porast srednje godišnje temperature u cijeloj Hrvatskoj s najizraženijim porastom u planinskim područjima poput Dinare i Velebita. S porastom srednje godišnje temperature predviđa se značajan porast broja dana s temperaturama višim od 35 °C, osobito u kontinentalnim dijelovima Hrvatske kao što su Slavonija i Baranja (vidjeti sliku). Povećanjem broja ekstremno vrućih dana povećava se potreba za hlađenjem prostora, osobito tijekom turističke sezone, kada je udobnost turista prioritet. Ovo dodatno opterećuje energetske sustav, naročito u Dalmaciji i na otocima.

Takvi ekstremni toplinski valovi mogu znatno smanjiti učinkovitost rada i dostupnost radne snage uzrokujući fizičku i psihičku iscrpljenost, što izravno utječe na produktivnost. Promjene u klimatskim uvjetima također potiču migracije radne snage u potrazi za povoljnijim uvjetima, što dovodi do promjena u ponudi rada i potražnji za radom na specifičnim geografskim područjima. Te

migracije mogu pojačati nejednakost, utjecati na cijene rada i, posljedično, na ekonomsku dinamiku povezanu s potrošnjom robe i usluga. Porast temperatura (i značajno smanjenje oborina, kako se očekuje u nekim dijelovima Dalmacije) može utjecati ne samo na produktivnost radne snage već i na dostupnost drugih resursa kao što su voda i energenti koji se koriste u proizvodnji roba i usluga.

Dani s temperaturom višom od 35 °C prema umjerenome i pesimističnome scenariju za srednjoročno razdoblje (2041. – 2060.) u odnosu na referentno razdoblje (1981. – 2010.)

Napomena: Lijevi panel prikazuje promjenu broja dana prema umjerenome scenariju (RCP 4.5), a desni panel prema pesimističnome scenariju (RCP 8.5).

Primjerice, dugotrajne visoke temperature i nedostatak oborina mogu smanjiti kapacitet proizvodnje električne energije u hidroelektranama, što može voditi redukcijama u opskrbi vodom i električnom energijom. Ovaj je scenarij osobito problematičan s obzirom na projekcije koje ukazuju na povećanu potrebu hlađenja tijekom ljetnih mjeseci. Preopterećenja i prekidi u opskrbi

energijom mogu utjecati na poljoprivrednu produktivnost i kvalitetu proizvoda, čime se ugrožava lokalno gospodarstvo koje se oslanja na poljoprivredu i turizam.

Rezultati istraživanja mogu poslužiti kao temelj za razvoj strategija prilagodbe i ublažavanja rizika od klimatskih promjena na nacionalnoj razini jer implementacija efikasnih politika i praksi, poput ulaganja u infrastrukturu otpornu na klimatske promjene, razvoj sustava za pohranjivanje i ponovnu upotrebu vode te poboljšanje energetske učinkovitosti, može pomoći Hrvatskoj da smanji ranjivost čak i u scenarijima koji predviđaju povećan broj i intenzitet ekstremnih vremenskih događaja u budućnosti.

Sagorijevanje na radnome mjestu hrvatskih zaposlenika: uzroci i posljedice

Pripremili: Bojan Morić Milovanović i Matea Cvjetković

Sindrom sagorijevanja (burnout) nastaje zbog dugotrajne izloženosti stresu na radnome mjestu. Sve veći pritisak za ispunjenjem poslovnih planova i očekivanja svakodnevni je izazov za mnoge radnike i može utjecati na njihovu emocionalnu, mentalnu i fizičku dobrobit. Rezultati istraživanja 567 zaposlenika u hrvatskim poduzećima ukazuju na to da preopterećenost informacijama i visoki zahtjevi rada utječu na sagorijevanje, a potom i na donošenje loših poslovnih odluka.

Sindrom sagorijevanja na radnome mjestu nastaje zbog dugotrajnoga kroničnog stresa, a obilježava ga iscrpljenost, cinizam prema radnoj okolini i smanjena profesionalna učinkovitost. Simptomi su različiti: od kroničnoga umora, anksioznosti, pesimizma, dekoncentracije i nesanice do češćega obolijevanja, izolacije, nesuglasica s kolegama i izostanaka s posla. Sve se to može negativno odraziti na ukupnu organizacijsku izvedbu i financijski uspjeh poduzeća. Iako se taj sindrom u Hrvatskoj

proučava duži niz godina, implikacije za poslovne organizacije nisu detaljno obrađene u stručnoj i znanstvenoj literaturi. **Bojan Morić Milovanović** i **Matea Cvjetković** iz Instituta za javne financije u članku „*Analysis of antecedents and consequences of workplace-related burnout among Croatian employees in the post-COVID-19 era*” (*Business: Theory & Practice*, 2024.) istražuju čimbenike koji doprinose javljanju sindroma sagorijevanja među hrvatskim zaposlenicima. Pritom u obzir uzimaju radno okruženje u postpandemijskome razdoblju u kojemu su zaposlenici često preopterećeni informacijama i zadacima koje moraju odraditi u kratkim rokovima.

U istraživanju su sudjelovali zaposlenici poduzeća iz različitih grana i poslovnih odjela identificirani na temelju podataka dostupnih na portalu *FinInfo*. Podatci su prikupljeni s pomoću anketnoga upitnika. Cilj istraživanja bio je utvrditi uzroke sagorijevanja uzimajući u obzir tri čimbenika: preopterećenost informacijama (osoba prima više informacija nego što ih može obraditi), zahtjeve rada i istovremeno obavljanje više poslova. Sva tri čimbenika mogu negativno utjecati na efikasnost i efektivnost zaposlenika. Rezultati pokazuju da preopterećenost informacijama te visoki zahtjevi rada utječu na pojavu sindroma sagorijevanja, dok istovremeno obavljanje više poslova nema takav utjecaj. Istraživanje je pokazalo da sagorijevanje utječe i na donošenje loših poslovnih odluka, pa su uvedene dvije moderatorske varijable: vremensko ograničenje i percipirana točnost informacija. U stresnim situacijama kratki rokovi mogu negativno utjecati na proces donošenja odluka, a percipirana točnost informacija može povećati razinu povjerenja i pomoći u donošenju kvalitetnijih odluka. No rezultati istraživanja pokazuju da nijedna od moderatorskih varijabli nema statistički važan utjecaj na

vezu sindroma sagorijevanja i donošenja loših poslovnih odluka. S teorijske strane, radi se o jednome od prvih istraživanja u Hrvatskoj koja proučavaju uzroke i posljedice sindroma sagorijevanja promatrajući ga iz višestruke perspektive.

S praktične strane, istraživanje može pomoći voditeljima ljudskih potencijala i ključnim ljudima u poduzećima jer ukazuje na konkretne elemente radnoga mjesta koji doprinose sagorijevanju na poslu. Budući da preopterećenost informacijama i visoki zahtjevi rada utječu na razvoj sindroma sagorijevanja, nužno je stvoriti okruženje usmjereno na smanjenje utjecaja navedenih čimbenika i imati na umu osnovne potrebe i ograničenja zaposlenika. S obzirom na široku upotrebu informacijsko-komunikacijskih tehnologija, zaposlenike treba obučavati kako da razviju vještine pronalaženja, organiziranja i tumačenja pristiglih informacija te upravljanja njima, kao i vještine upravljanja vremenom i organizacijom rada. Rezultati istraživanja mogu biti od znatne koristi i državnim i javnim institucijama u izradi javnih politika namijenjenih poboljšanju kvalitete rada i potpore zdravlju na radnome mjestu i provedbi aktivnih programa za prepoznavanje simptoma profesionalnoga stresa i suočavanje s njima te razvoja sustava podrške za uspješnu integraciju onih zaposlenika koji se vraćaju na posao nakon odsutnosti zbog profesionalnoga sagorijevanja. Sprečavanje toga sindroma važno je ne samo na individualnoj nego i na organizacijskoj i nacionalnoj razini, posebice jer je istraživanje dokazalo da je profesionalno sagorijevanje povezano s donošenjem loših poslovnih odluka. Stvaranje zdravoga radnog mjesta stoga nije samo moralni imperativ organizacije nego i strateška poslovna odluka i preduvjet uspjeha svakoga poduzeća.

Uloga obrazovanja u povećanju poslovne uspješnosti u kontekstu ženskoga poduzetništva

Pripremio: Bojan Morić Milovanović

Žensko poduzetništvo odnosi se na aktivnosti i inicijative koje poduzimaju poduzetnice kako bi uspostavile vlastito poduzeće, upravljale njime te ga razvijale. Žensko poduzetništvo predstavlja važnu komponentu gospodarskoga razvoja pridonoseći stvaranju radnih mjesta, inovacijama i cjelokupnoj poslovnoj raznolikosti. Osnovni zaključak rada ukazuje na to kako je odnos između obrazovanja i razvoja tržišta te obrazovanja i razvoja novih proizvoda moderiran na način da je jači za žene nego za muškarce. Odnosno, poslovna uspješnost, promatrana kroz prizmu razvoja tržišta i razvoja novih proizvoda, veća je s povećanjem razine obrazovanja poduzetnica.

Poduzetništvo se smatra jednim od glavnih pokretača gospodarskoga razvoja jer doprinosi povećanju produktivnosti, inovativnosti, zaposlenosti te ukupne ekonomske aktivnosti.

Globalno, žensko poduzetništvo sve više postaje važno i zanimljivo područje akademskih istraživanja, stoga se osnovna motivacija **Bojana Morića Milovanovića** (Institut za javne financije) u članku „The role of education in increasing market and new product development performance within female entrepreneurship context: case of Croatia” (*Ekonomska misao i praksa*, 2023.) odnosila na daljnje proučavanje utjecaja roda na poduzetničku uspješnost, posebice promatranu kroz prizmu razvoja tržišta i razvoja novih proizvoda. Također se motivacija odnosila i na proučavanje potencijalnih moderatornih utjecaja koje rod, poslovno iskustvo i obrazovanje mogu imati na poduzetničku uspješnost u kontekstu malih i srednjih hrvatskih poduzeća. U istraživanju su sudjelovala 202 vlasnika poduzeća, od čega se 33 % odnosilo na poduzetnice, pri čemu su podatci prikupljeni s pomoću anketnoga upitnika, dok je kao analitička metoda korištena linearna regresija.

Rezultati ovoga istraživanja nisu potvrdili pozitivne izravne učinke roda, poslovnoga iskustva ni obrazovanja na razvoj tržišta ni na razvoj novih proizvoda. Štoviše, rezultati nisu potvrdili postojanje moderatornih učinaka između roda i poslovnoga iskustva na razvoj tržišta te na razvoj novih proizvoda. S druge strane, istraživanje je rezultiralo vrlo zanimljivim zaključkom – odnos između obrazovanja i razvoja tržišta te odnos između obrazovanja i razvoja novih proizvoda moderirani su tako da su navedeni odnosi jači za žene nego za muškarce. Drugim riječima, poslovna uspješnost, u ovome slučaju promatrana kroz prizmu razvoja tržišta i razvoja novih proizvoda, veća je s povećanjem razine obrazovanja poduzetnica. Navedeno još jednom potvrđuje važnost obrazovanja za uspjeh žena koje se odluče upustiti u „poduzetničke vode”. Stoga rezultati ovoga istraživanja pružaju još jedan „sloj dokaza” kreatorima javnih

NEWSLETTER

politika da su prilagođeni obrazovni poslovni programi više nego potrebni i korisni kako bi se žene adekvatno pripremile za buduće poduzetničke pothvate, što zauzvrat pruža mnogobrojne koristi našem gospodarstvu.

NAJAVE DOGAĐANJA

Konferencija *Public Sector Economics 2024*

Institut za javne financije i [Ekonomski fakultet u Zagrebu](#) organiziraju godišnju konferenciju *Public Sector Economics 2024 Conference – New developments in the economics of education (Ekonomika javnoga sektora 2024. – Novi trendovi i zbivanja u ekonomici obrazovanja)*, koja će se održati 23. rujna 2024. u Hotelu Dubrovnik u Zagrebu. Cilj je konferencije istražiti nove trendove i inovativne pristupe na raskrižju ekonomije i obrazovanja.

Pozvana predavanja održat će Daniele Checchi (Sveučilište u Milanu) i Harry Anthony Patrinos (Sveučilište u Arkansasu). Dodatne informacije dostupne su na [službenoj stranici konferencije](#).

ODRŽANE KONFERENCIJE, PREDAVANJA, RADIONICE

Predavanja i prezentacije

Institut redovito organizira niz prezentacija i predavanja na kojima se predstavljaju rezultati istraživanja i projekata kao i članci objavljeni u znanstvenome časopisu *Public Sector Economics* s ciljem popularizacije znanosti, ali i promicanja otvorene znanosti.

U 2024. organizirana su sljedeća PSE predavanja:

„Porezni poremećaji izazvani inflacijom” / Sebastian Beer i Alexander Klemm (Međunarodni monetarni fond), 16. siječnja 2024.

„Inflacija i javne financije u 2020-ima: Analitički pregled i empirijska studija Hrvatske” / Dubravko Mihaljek (Banka za međunarodna plaćanja), Frane Banić, Dominik Ivan Pripužić i Pave Rebić (Hrvatska narodna banka), 1. veljače 2024.

„Distribucijski učinci inflacije i veza između fiskalne politike i inflacije” / Emilia Soldani (OECD) i Julie Ann Q. Basconcillo (Sveučilište *Airlangga*), 15. veljače 2024.

„Budućnost oporezivanja na tržištima rada” / Michael Christl (Zajednički istraživački centar Europske komisije), 26. ožujka 2024.

„Projekcija medicinske inflacije u zemljama Europske unije” / Enja Erker (Fakultet za matematiku i fiziku Sveučilišta u Ljubljani), 25. travnja 2024.

NEWSLETTER

„Mnogo vike nizašto? Euro i inflacija u Hrvatskoj” / Petar Sorić
(Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), 22. svibnja 2024.

„Ulaganja mirovinskih fondova u skrb za starije osobe u Hrvatskoj” /
Ljubica Mežnarić (KBC Zagreb) i Ana Mežnarić (Ekonomski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu), 19. lipnja 2024.

Od ostalih događanja u 2024. izdvajamo:

„Predstavljanje rezultata projekta o utjecaju poreza i socijalnih
naknada na pravednost u raspodjeli dohotka” / Ivica Urban (Institut
za javne financije i članovi tima projekta *ITBIDEE* Hrvatske zaklade
za znanost), 8. svibnja 2024.

„Reakcije građana na restriktivne mjere u Europi u doba pandemije
koronavirusa” / Robert Sonora (Sveučilište u Montani), 6. lipnja 2024.

Osvrti Instituta za javne financije

Periodična publikacija *Osvrti Instituta za javne financije* nasljednik je ranijih Institutovih izdanja *Aktualnih osvrta* i *Newslettera*. U *Osvrtima* istraživači komentiraju aktualna fiskalna zbivanja i analiziraju teme iz područja ekonomike javnoga sektora. Namijenjeni su zainteresiranoj javnosti i medijima.

U 2024. objavljena su četiri *Osvrta*:

br. 139 – „Okolišni porezi u Hrvatskoj i Europskoj uniji“ / Leonarda Srdelić, 23. srpnja 2024.

br. 138 – „Državni proračun za 2025. – na temelju čega, kada i kakav?“ / Katarina Ott, 18. srpnja 2024.

br. 137 – „Otvorenost proračuna središnje države: Hrvatska još uvijek ima mnogo prostora za napredak“ / Mihaela Bronić i Josip Franić, 3. lipnja 2024.

br. 136 – „Vjerodostojnost planiranja proračuna županija, gradova i općina u razdoblju 2020. – 2022.“ / Simona Prijaković, 14. ožujka 2024.

Sva izdanja *Osvrta Instituta za javne financije* objavljuju se i na engleskome jeziku – *IPF Notes*.

Public Sector Economics

Public Sector Economics međunarodni je znanstveni časopis u izdanju Instituta za javne financije koji objavljuje članke iz područja ekonomike javnoga sektora – teorijske, empirijske i *policy* analize uloge i funkcioniranja javnoga sektora na makroekonomskim, sektorskim i mikroekonomskim razinama, i na razvijenim tržištima i na onima u razvoju. Nastao je 1976. pod imenom *Financijska praksa* (kasnije *Financijska teorija i praksa*), a od 2011. objavljuje se samo na engleskome jeziku pod nazivom *Financial Theory and Practice*. Od 2017. časopis mijenja ime u *Public Sector Economics* te izlazi kao elektronička publikacija.

Prvi ovogodišnji broj časopisa objavio je članke koji ispituju je li uvođenje eura 2023. izravno utjecalo na inflaciju u Hrvatskoj; pružaju uvid u kretanje medicinske inflacije unutar EU-a; analiziraju probleme u sustavu dugotrajne skrbi u Hrvatskoj; istražuju vezu između javne potrošnje i emisija CO₂ u gospodarstvima u razvoju te analiziraju odnos između vanjskoga duga i gospodarskoga rasta u Južnoj Africi.

U drugome broju analiziraju se teme poput utjecaja pandemije na zdravstvene potrebe starijih Europljana; optimalne kontrole makroekonomskoga modela fiskalne politike u Sloveniji; stavove slovenskih poreznih obveznika prema ispunjavanju porezne obveze; rodnu ravnopravnost i decentralizaciju rashoda te učinkovitost korištenja investicijskih sredstava u Kamerunu.

Godišnje se objavljuju četiri broja i svi su radovi dostupni u otvorenome pristupu na [službenoj stranici časopisa](#).

NEWSLETTER

Do 2021. pojedini objavljeni članci koji su bili zanimljivi široj čitateljskoj publici prevodili su se na hrvatski i objavljivali u izdanju *Odabrani prijevodi.*

Ostale publikacije

Institut za javne financije ima bogatu izdavačku djelatnost te, uz **knjige** iz područja javnih financija, izdaje i stručne časopise – *Porezni vjesnik* i *Carinski vjesnik*.

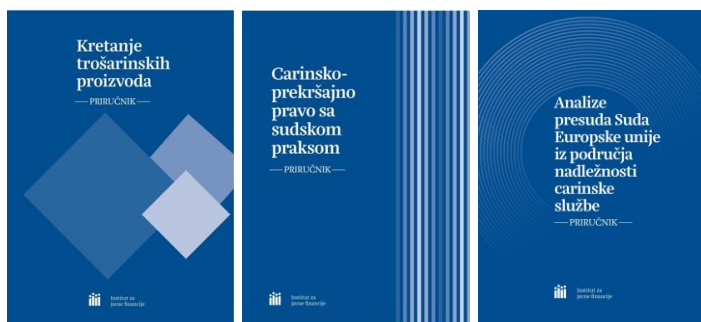
Osim redovitih objavljuju se i posebni brojevi u kojima se obrađuju teme iz hrvatskoga poreznog, carinskog i trošarinskog sustava te sustava carinske i izvancarinske zaštite.

Za časopise pišu stručnjaci iz Porezne uprave i Carinske uprave koji donose novosti iz zakonodavstva, korisne primjere iz prakse, upute i mišljenja te odgovaraju na pitanja iz struke. Časopisi su namijenjeni poslodavcima, poreznim savjetnicima, knjigovodstvenim servisima te fizičkim i pravnim osobama koje se u svojem radu susreću s poreznim i carinskim temama.

U 2024. su objavljeni sljedeći posebni brojevi *Poreznoga vjesnika* (porezni priručnici): *Upute i mišljenja o porezu na dohodak*, *Automatska razmjena informacija – priručnik*, *Zakon o porezu na dohodak s komentarom* i *Porez na dodanu vrijednost s komentarom*.

U 2024. su objavljena tri posebna broj *Carinskoga vjesnika* (priručnici): *Kretanje trošarinskih proizvoda – priručnik*, *Carinsko-prekršajno pravo sa sudskom praksom* i *Analize presuda Suda Europske unije iz područja nadležnosti carinske službe*.

Stručni časopisi za 2024. godinu (pretplata) kao i brojne **knjige** – udžbenici, monografije i prijevodi – mogu se naručiti putem **narudžbenice**.

NEWSLETTER

Povremeno glasilo
Instituta za javne
financije

Institut za javne financije javni je znanstveni institut, usmjeren na ekonomska, pravna i institucionalna pitanja javnih financija i javnoga sektora.

Newsletter Instituta za javne financije povremeno je glasilo u kojemu se objavljuju kratki prikazi radova kojima su autori/suautori istraživači Instituta za javne financije, a objavljeni su u znanstvenim časopisima ili radnim materijalima o kojima zainteresirani čitatelji više mogu doznati s pomoću poveznica.

U *Newsletteru* se najavljuju događanja, projekti i publikacije Instituta za javne financije te se izvještava o njima.

Izdavač:

Institut za
javne financije

Smičiklasova 21, Zagreb

Tel.: (+385 1) 4886 444

Faks: (+385 1) 4819 365

E-adresa: ured@ijf.hr

